

Återföring

Lång väntan att få information om dödsorsak

Ärendet

Patientnämnden behandlade vid sammanträde den 7 april 2011 ett princip-ärende rörande lång väntan på information om dödsorsak. Efterlevande i redovisade ärenden hade inte fått besked om dödsorsaken gällande anhöriga fast de uttryckligen önskat det. Inte heller hade det framkommit att de informerats om vem som kunde upplysa om dödsorsaken eller när denne lämpligen kunde kontaktas. Det ska inte åligga sörjande efterlevande att själva behöva leta efter den person som kan upplysa om dödsorsaken. Patientnämnden undrade därför vilka rutiner Södersjukhuset och Södertälje sjukhus hade på området.

De efterlevande ska visas hänsyn och omtanke och för att bland annat undvika olägenheter för dessa är det angeläget att en klinisk obduktion utförs skyndsamt. I de aktuella ärendena har efterlevande fått vänta upp till ett år för att få reda på dödsorsaken, vilket inte är acceptabelt. Det framkom att det tog lång tid för Karolinska Universitetssjukhuset att färdigställa obduktionsutlåtanden. Sjukhuset har anfört att man under våren 2010 genomfört ett omfattande arbete med att påbörja uppbyggnaden av en fullskalig enhet på Södersjukhuset. Ansvaret för bemanningen av enheten har från och med den 1 september 2010 överförts till en annan chef. Med dessa åtgärder skulle arbetsbelastningen och arbetsfördelningen förbättras, vilket skulle möjliggöra en snabbare hantering av obduktionsutlåtanden. Patientnämnden undrade om Karolinska Universitetssjukhuset och Södersjukhuset ansåg att vidtagna åtgärder haft önskad effekt. Om så inte var fallet undrade nämnden vilka ytterligare åtgärder Karolinska Universitetssjukhuset skulle komma att vidta. Vidare undrade nämnden hur lång tid det numera vanligtvis tar att färdigställa ett obduktionsutlåtande.

Nämnden beslöt att begära skriftlig återföring i ärendet senast den 1 september 2011.

Återföring

Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset och Södertälje sjukhus har med anledning av detta principärende inkommit med bifogade återföringar.

Karolinska Universitetssjukhuset har framfört att det finns en permanent bemanning på Södersjukhuset och att de tidigare problemen med långa svarstider på obduktioner har åtgärdats. Medelsvarstiden för obduktioner var i april 2011 cirka 10 dagar, vilket kan jämföras med 90 dagar i augusti 2009.

Södersjukhuset uppger att man tagit upp problemet med de långa svarstiderna med Karolinska Universitetssjukhuset. I den pågående omorganisationen av verksamheten vid kliniken för patologi och cytologi är ett av målen att reducera svarstider för samtliga patologiundersökningar inklusive obduktioner. Södersjukhusets olika verksamheter har rutiner för återkoppling av dödsorsaken till anhöriga och man ser kontinuerligt över sina rutiner för kontakt med anhöriga när en patient avlidit. Det borde vara en självklarhet att anhöriga till en avliden patient får återkoppling om dödsorsak utan dröjsmål och även informeras om till vem eller vart man ska vända sig för att få svar på frågor. Södersjukhusets kvalitetsavdelning kommer att bevaka frågan, bland annat i anslutning till patologverksamhetens omorganisation, samt följa upp sjukhusets interna rutiner för att medverka till en snabbare hantering.

Södertälje sjukhus framför att man har full förståelse för den frustration det innebär för anhöriga att inte skyndsamt få en tillfredsställande förklaring till dödsfallet. Interna rutiner om information till anhöriga i samband med dödsfall har dock fungerat utan anmärkning. Det beklagliga dröjsmålet är huvudsakligen att hänföra till den tid det tagit för Karolinska Universitetslaboratoriet att färdigställa ett slutgiltigt utlåtande. Semestertider har antagligen bidragit till att ett avslutande informationssamtal med anhöriga inte kom till stånd vid månadsskiftet juni-juli 2010 utan först två månader senare. Befintliga rutiner för omhändertagandet av avlidna, där även sättet att informera anhöriga kommer att ingå, ska revideras. På begäran av anmälaren har patientnämndens förvaltning skickat ärendet till Socialstyrelsen för utredning.

Förslag till beslut

Nämnden föreslås besluta att

- godta återföringarna och avsluta ärendet med tjänsteutlåtandet till styrelserna för Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset och Södertälje sjukhus,
- ge förvaltningen i uppdrag att översända ärendets tjänsteutlåtande och inkomna återföringar till anmälarna,
- ge förvaltningen i uppdrag att översända ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen för kännedom.

Staffan Blom
Förvaltningschef

Bilagor

1. Återföring från Karolinska Universitetssjukhuset
2. Återföring från Södersjukhuset
3. Återföring från Södertälje sjukhus

